

**Παραμύθια με ζώα διδακτικά
από της Β΄ τα παιδιά
Θέμα: Διακρίσεις, βία και άλλα σχετικά**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	Σελ.
Ο. Δημητριάδου, «Ο λαγός και η χελώνα θυμούνται τον αγώνα τους»	2
Ο. Άγκο, «Το εγωιστικό πρόβατο»	4
Α. Γαζέπης, «Οι δύο λύκοι μέσα στην ψυχή μας»	6
Ε. Κούκου – Χρ. Οφάκογλου, «Το σκατζοχοιράκι και τα αγκάθια του»	8
Α. Ζαπρούδης, «Ο σκαντζόχοιρος, η χελώνα και το σπουργίτι»	10
Κ. Σταμκοπούλου, «Ο Ελ και ο Μυρ»	12
Μ. Φωτίου, «Ο λαγός που έγινε ήρωας»	15
Ευ. Ζωσιμίδου, «Μια καταιγίδα στο δάσος»	18
Β. Ζωγράφου, «Η πολύχρωμη πασχαλίτσα»	20
Δ. Καλεμτζή, «Ο παρδαλός ελέφαντας»	23
Ν. Χριστιανόπουλος, «Ο μεγάλος διαγωνισμός στο δάσος»	25
Μ. Δημητριάδου, «Ο γερανός που δεν έφαγε και η αλεπού που γελούσε»	27
Δ. Ισμαήλογλου, «Η λυπημένη γάτα»	29
Σ. Καναβέτας, «Ο λύκος και τα κατσικάκια»	31
Μ. Φωτίου, «Ο λύκος και το προβατάκι»	33
Ι. Κρίπα, «Ο λύκος που δεν τον πίστευαν»	35
Α. Ζιντιρίδου, «Η Κοτούλα και ο Γκρίζος Λύκος»	37

Σημειωτέα:

- Τα αφηγήματα είναι είτε πρωτότυπες δημιουργίες των παιδιών είτε δημιουργικές αναδιηγήσεις και μεταπλάσεις υπαρχόντων ιστοριών – αναφέρονται οι πηγές.
- Εμπυχώτρια – συντονίστρια: Α. Καλαντζή, διδάσκουσα το μάθημα της Λογοτεχνίας.
- Οι εικόνες που δεν είναι ζωγραφιές των παιδιών είναι από το pixabay.com.

Ο λαγός μιλά για τον αγώνα με τη χελώνα

Μια φορά κι έναν καιρό είπα στη χελώνα να τρέξουμε για παιχνίδι, για να δούμε ποιος θα βγει νικητής. Ήμουν όμως απολύτως σίγουρος από πριν ότι θα νικήσω. Νόμιζα, λοιπόν, ότι η χελώνα δε θα δεχθεί. Αλλά αυτή δέχτηκε.

Ξεκινήσαμε, λοιπόν, και προσπέρασα αμέσως τη χελώνα πολλά μέτρα.

Έτσι, κάθισα να πω λίγο νερό. Και εκεί αποκοιμήθηκα. Όταν ξύπνησα είδα ότι είχε έρθει κι αυτή. Πώς κοιμήθηκα τόσο πολύ; Πιστεύω πως αυτή έβαλε κρυφά υπνωτικό στον νερό μου την ώρα που έδεν τα κορδόνια.

Όμως δε θα την άφηνα να με προσπεράσει. Έτσι έτρεξα σαν τον άνεμο. Αλλά τραυματίστηκα στο πόδι μου. Αυτή μου έβαλε τρικλοποδιά!

Αλλά και πάλι δεν τα παράτησα και συνέχισα, αν και σιγά σιγά. Δυστυχώς, όσο πιο πολύ έτρεχα, τόσο πιο πολύ πονούσα. Οπότε αναγκάστηκα να σταματήσω...

Η νίκη της χελώνας δεν ήταν δίκαιη!

Ο. Δημητριάδου

¹ Δημιουργική μετάπλαση μύθου του Αισώπου.

Η χελώνα μιλά για τον αγώνα με τον λαγό

Μου είπε να τρέξουμε για να γελάσουν όλοι μαζί μου. Και όλο το χωριό μαζεύτηκε. Δεν κατάλαβα γιατί, μάλλον για να με δει να χάνω τον αγώνα και τον λαγό να με κάνει ρεζίλι. Δεν θα του περνούσε όμως...

Εγώ έτρεξα με υπομονή και επιμονή και νίκησα δίκαια. Δε φταίω που τραυματίστηκε ο λαγός ούτε που έχασε.

Αυτός ήταν τόσο σίγουρος για τη νίκη του, που δεν έκανε ούτε προπόνηση. Στον αγώνα πήγαινε χαλαρά, ύστερα ξάπλωσε και τον πήρε ο ύπνος. Όταν ξύπνησε έτρεξε για να με προσπεράσει χωρίς να προσέχει. Έτσι, σκόνταψε και χτύπησε το πόδι του.

Και τελικά, αντί να παραδεχτεί τα λάθη του, αυτός κατηγορεί εμένα...

P. Χρηστίδου

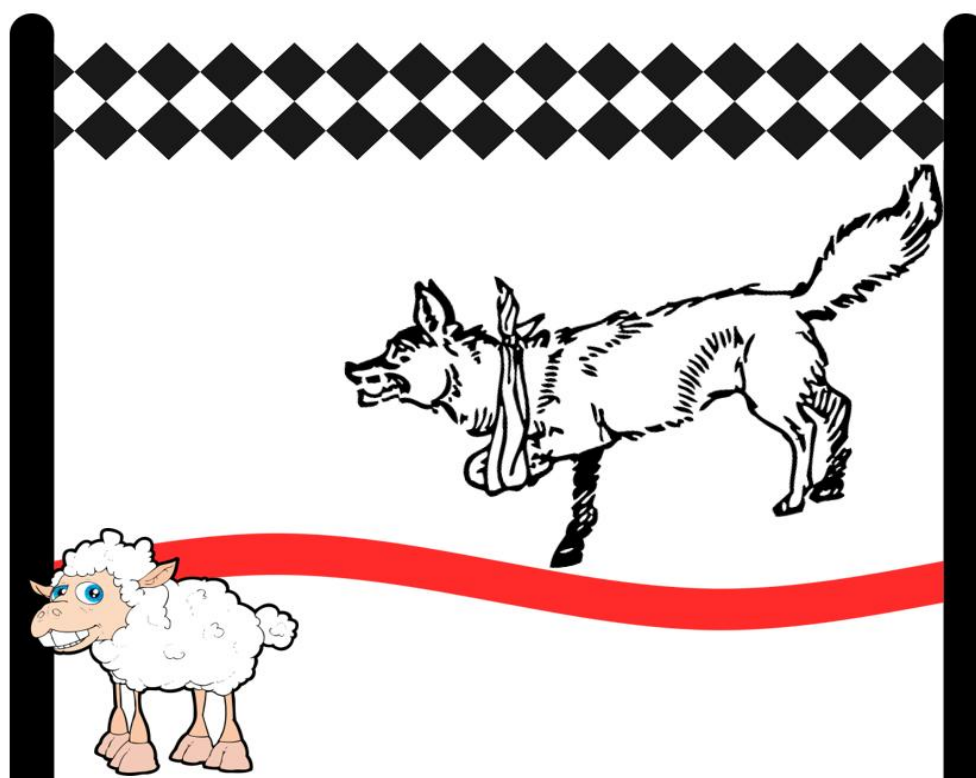
Ηθικά διδάγματα:²

Να μην τα παρατάμε. Να προσπαθούμε ακόμα κι αν οι άλλοι δε μας πιστεύουν, θα τα καταφέρουμε με την αξία μας και τον δικό μας τρόπο.

Να παραδεχόμαστε τα λάθη μας. Να μην κατηγορούμε άλλους επειδή εμείς δεν τα καταφέραμε.

² Το τμήμα διάβασε, αναστοχάστηκε την ιστορία και κατέληξε σε ηθικά διδάγματα για τη χελώνα και τον λαγό. Τελικά συμφωνήσαμε όλοι/όλες σε δύο, τα οποία βάλαμε σαν κατακλείδα στην ιστορία της Όλγας.

Το εγωιστικό πρόβατο

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα μεγάλο δάσος με πολλά και διαφορετικά ζώα. Όλα θαύμαζαν τον λύκο, γιατί ήταν ένα εύσωμο, γρήγορο και δυνατό ζώο. Αλλά υπήρχε και ένα πολύ πονηρό και ζηλιάρικο ζώο, το πρόβατο. Το πρόβατο αυτό βαρέθηκε να το υποτιμάνε όλοι, κάθε φορά που πήγαινε κοντά σε μια παρέα τα άλλα ζώα ή τον αγνοούσαν ή έφευγαν.

Και σκέφτηκε να προσκαλέσει τον λύκο σε έναν αγώνα τρεξίματος αλλά, επειδή ήξερε ότι θα χάσει, είχε στο νου του να ετοιμάσει ένα σχέδιο για να τον νικήσει. Ζήτησε, λοιπόν, από τον λύκο να κάνουν αγώνα και αυτός δέχτηκε. Ο λύκος, παρόλο που ήξερε ότι θα κερδίσει, κοιμήθηκε νωρίς, για να είναι σε φόρμα το πρωί. Αλλά το πρόβατο έμεινε ξάγρυπνο, για να ετοιμάσει το σχέδιο, έτσι πέρασε όλη η νύχτα.

Την άλλη μέρα όλα τα ζώα ήταν στις δυο μεριές του δρόμου, ανάμεσα στα δέντρα, για να δουν τον αγώνα, αν και ήξεραν από πριν πως θα νικούσε ο λύκος. Μόλις ξεκίνησε ο αγώνας ο λύκος έτρεξε με φόρα και άφησε αμέσως το πρόβατο πίσω. Τρέχοντας με την άνεσή του έφτασε κοντά στον τερματισμό. Ήθελε ακόμα έναν μόνο γύρο και λιγάκι πιο μετά είχε φτάσει σχεδόν δίπλα στο τέρμα.

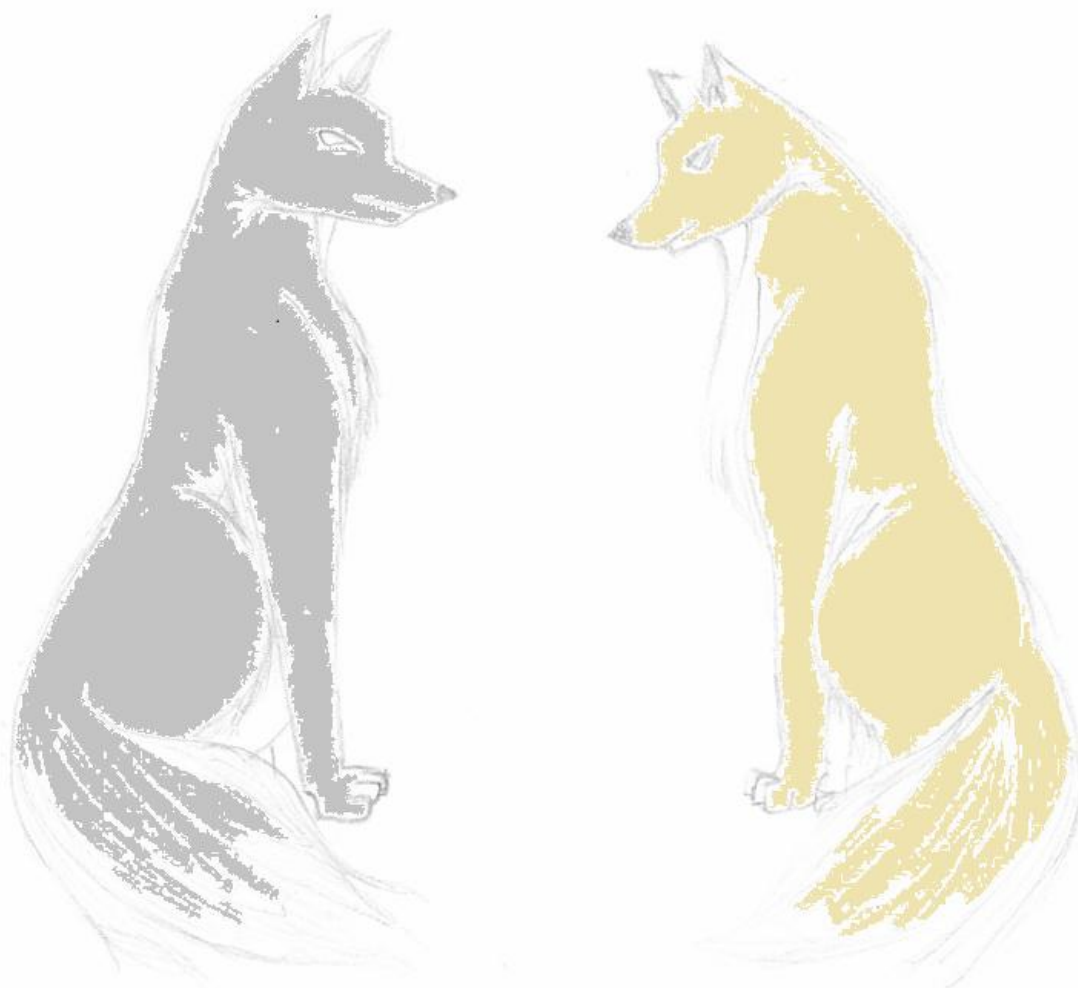
Και τότε... πατάει μια μπανανόφλουδα, παίρνει μια τούμπα και πέφτει φαρδύς πλατύς στο έδαφος. Του την είχε βάλει το πρόβατο. Ο λύκος πόνεσε πολύ. Αλλά είδε το τέρμα σχεδόν δίπλα του. Έτσι έκανε μια τελευταία προσπάθεια, σηκώθηκε, άπλωσε το πόδι για να τρέξει μπροστά και τότε πάλι... το πόδι του τραβήχτηκε προς τα πάνω, πετάχτηκε ολόκληρος και βρέθηκε κρεμασμένος από το κλαδί ενός δέντρου! Το πρόβατο είχε στήσει παγίδα με ένα σκοινί. Μετά το κλαδί έσπασε και ο λύκος έπεσε κάτω. Όταν έπεσε όμως αυτή τη φορά χτύπησε άσχημα το πόδι του.

Ο λύκος πήγε στο νοσοκομείο. Ενώ το πρόβατο μπόρεσε και τερμάτισε. Και φώναζε: «Είμαι νικητής! Είμαι νικητής!» Το πρόβατο νόμιζε ότι τώρα τα άλλα ζώα θα τον αγαπούσαν και θα τον σεβόντουσαν. Αλλά να που όταν πήγε προς τους θεατές, αυτοί του φώναζαν: «Είσαι εγωιστής και δολοφόνος!»

Το πρόβατο δεν κατάφερε να γίνει ο καλύτερος με τη ζήλεια και την πονηριά του. Όταν θες να κερδίσεις την αγάπη και τον σεβασμό των άλλων, με τη ζήλεια δε θα το καταφέρεις. Ενώ αν παλέψεις γι' αυτό που θες, θα το κερδίσεις, αρκεί να προσπαθήσεις τίμια και με την αξία σου...

Οι δύο λύκοι μέσα στην ψυχή μας

B. Ζωγράφου

Σε μια ινδιάνικη φυλή ένα μικρό αγόρι ρωτούσε καθημερινά όποιον έβρισκε μπροστά του τι είναι ψυχή.

Μια μέρα, περνώντας έξω από ένα παλιό σπίτι, είδε στην εξώπορτά του έναν γέρο, ο οποίος ανακάλυψε πως ήταν ο αρχηγός της φυλής. Ο μικρός, χωρίς να χάσει την ευκαιρία, ρώτησε τον γέρο:

- Αρχηγέ, εσείς που ξέρετε τόσα πολλά για τη ζωή, μπορείτε να μου λύσετε μια απορία; Τι είναι «ψυχή»; Και πώς δουλεύει;

Ο σοφός γέρος του απάντησε δίνοντάς του ένα πολύ ιδιαίτερο παράδειγμα.

³ Τον μύθο με παραλλαγές του μπορείτε να βρείτε εδώ: <https://ola-en-taxi.weebly.com/omicroniota-2-lambda973kappaomicroniota.html>

- Πρώτη φορά είναι που κάνουν αυτή την ερώτηση. Δεν υπάρχει κάπου απάντηση. Παρ' όλ' αυτά, θα σου απαντήσω έτσι όπως το σκέφτομαι εγώ.

Ο κάθε άνθρωπος έχει μέσα στην ψυχή του δύο λύκους. Ο ένας είναι ο κακός λύκος, ο οποίος συμβολίζει τα άσχημα συναισθήματα, όπως η λύπη, ο θυμός, ο ανταγωνισμός, η σκληρότητα, το άγχος, ο εγωισμός, η πονηριά. Ο άλλος είναι ο καλός λύκος, ο οποίος συμβολίζει τα όμορφα συναισθήματα, όπως η αγάπη, η χαρά, η καλοσύνη, η συμπαράσταση, η γαλήνη, η ευγένεια, η αλήθεια, η ειρήνη.

Αφού ο μικρός σκέφτηκε για λίγο ό,τι του είπε ο γέρος, του έκανε και μία ακόμα ερώτηση:

- Και ποιος λύκος γίνεται αρχηγός;
- Αυτός που ταΐζει.

Τις περισσότερες φορές ο καλός λύκος τρώει τον κακό, γιατί δεν πρέπει να τον αφήσει να εκφράζει τα άσχημα που τον διακατέχουν, για να μην κυριαρχήσουν αυτά. Κάποιες φορές όμως πρέπει να η ψυχή να χρησιμοποιεί και κάποια από τα μέσα που έχει ο κακός λύκος, σαν ασπίδα, για να αντιμετωπίσει τη βία, την κακία και την εκμετάλλευση που δέχεται στον κόσμο. Πάντα όμως πολύ προσεκτικά και με ένα όριο. Γιατί αν αφήσει τον κακό λύκο να υπερτερεί σε βάρος του καλού, τότε η ψυχή κακομεταχειρίζεται τον ίδιο τον εαυτό της.

Αν αφήνω τον κακό λύκο να κυριεύσει την ψυχή μου, τότε φέρομαι στους ανθρώπους αλαζονικά και επιθετικά. Έχω μίσος, ζήλεια και δε συγκρατώ τον θυμό με τα νεύρα μου. Προτρέπω τον εαυτό μου σε κακές πράξεις που προσβάλλουν τους συνανθρώπους μου και νιώθω ότι δεν έχω η δύναμη να βοηθήσω κανέναν. Γιατί αν αφήνω ελεύθερο τον θυμό και το μίσος να δράσει, τότε κι εγώ θα βγω χαμένος.

Όταν όμως εγώ ο ίδιος προσπαθώ να έχω στην ψυχή μου περισσότερο τον καλό λύκο, τότε τα αρνητικά συναισθήματα χάνονται μέσα στα αντίθετα συναισθήματα του καλού. Ο καλός λύκος «τρώει» τον κακό χρησιμοποιώντας την αγάπη, την καλοσύνη, την ευγένεια, την αλήθεια. Προσπαθεί να εξαλείψει τις αρνητικές προθέσεις του και παροτρύνει τον κακό λύκο να τον ακολουθήσει στην ομορφιά και στην ευχαρίστηση των θετικών συναισθημάτων.

**Το σκατζοχοιράκι
και τα αγκάθια του**

Σε αυτή την ιστορία θα γνωρίσουμε το ταξίδι ενός νεαρού ήρωα, ενός σκατζόχοιρου που βρίσκεται στην περίπλοκη φάση της εφηβείας και παλεύει με τα αγκάθια του. Αναγνωρίζοντας τα έντονα συναισθήματα που κυριαρχούν στην εφηβεία και έπειτα από μία σειρά γεγονότων, με τα οποία θα βρεθεί αντιμέτωπος, θα καταλάβει τι σημαίνει αληθινή ομορφιά.

Μ.Δημητριάδου

Το σκατζοχοιράκι, ο Φίλιππος, ζούσε στο δάσος με τους φίλους του, τα λαγουδάκια, τους σκατζόχοιρους και τα σκιουράκια. Ήταν πάντα χαρούμενο, αλλά τελευταία κάτι είχε αλλάξει. Τα αγκάθια του, που κάποτε θεωρούσε μέρος του εαυτού του, τώρα τού φαίνονταν βάρος. Δεν μπορούσε να αγκαλιάσει τους φίλους του, χωρίς να φοβάται μήπως τους πληγώσει και πολλές φορές ένιωθε ότι έπρεπε να κρύβεται.

Μία μέρα, καθώς έπαιζε με τους φίλους του, κάποιος έκανε ένα αστείο εις βάρος του. Ο Φίλιππος θύμωσε πολύ! Χωρίς να το καταλάβει, τα αγκάθια του πετάχτηκαν απότομα. Κανείς δεν τραυματίστηκε, αλλά όλοι τρόμαξαν, τον κοίταξαν με φόβο και απομακρύνθηκαν. Ο Φίλιππος έμεινε μόνος του, με τα αγκάθια του να στέκονται όρθια σαν τείχος γύρω του. Ένιωθε απαίσιος!

Τότε, μέσα από τις σκιές, εμφανίστηκε μία αλεπού με γυαλιστερό τρίχωμα και διαπεραστικό βλέμμα.

«Γιατί στεναχωριέσαι;» ρώτησε με ένα πονηρό χαμόγελο. «Δεν καταλαβαίνεις πόση δύναμη έχεις; Αυτοί οι φίλοι σου σε φοβούνται γιατί είσαι ανώτερος! Αντί να ντρέπεσαι για τα αγκάθια σου, χρησιμοποίησέ τα! Μην αφήνεις κανέναν να σε αμφισβητήσει ξανά, εσύ είσαι ο καλύτερος από όλους, σε ζηλεύουν γι' αυτό σου φέρονται έτσι!»

Ο Φίλιππος, που ένιωθε αδύναμος και πληγωμένος, άκουσε τα λόγια της Αλεπούς και κάτι μέσα του άλλαξε. Ναι, είχε δύναμη! Γιατί να την κρύβει;

Από εκείνη τη μέρα ο Φίλιππος άρχισε να συμπεριφέρεται διαφορετικά. Περπατούσε με ψηλά το κεφάλι, έδειχνε τα αγκάθια του και, όποτε κάποιος πήγαινε να του μιλήσει, φρόντιζε να του υπενθυμίσει πόσο επικίνδυνος μπορούσε να γίνει.

Όμως, όσο κι αν προσπαθούσε να πείσει τον εαυτό του ότι ήταν δυνατός, ένιωθε κάτι να τον βαραίνει. Τα βράδια, όταν ήταν μόνος, τα λόγια της αλεπούς αντηχούσαν στο μυαλό του, αλλά δεν του έδιναν καμία πραγματική χαρά.

Μία μέρα, την ώρα που στεκόταν δίπλα στην λίμνη και κοιτούσε το είδωλο του στο νερό, ένα λευκό περιστέρι ήρθε και έκατσε δίπλα του.

«Γιατί είσαι τόσο βαρύς;» ρώτησε απαλά.

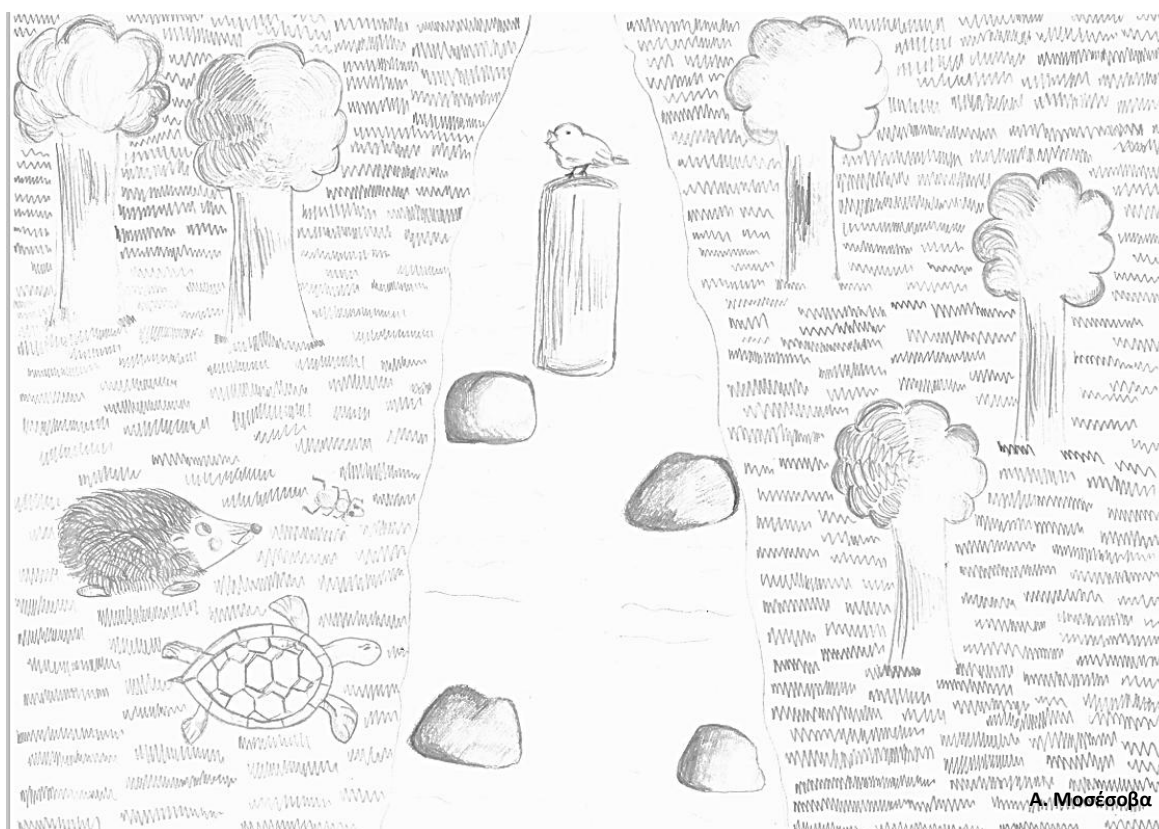
«Δεν είμαι βαρύς», απάντησε ο Φίλιππος. «Είμαι δυνατός».

Το περιστέρι τον κοίταξε γαλήνια. «Η αληθινή δύναμη δεν είναι να φοβίζεις τους άλλους. Είναι να αποδέχεσαι τον εαυτό σου. Τα αγκάθια σου δεν είναι όπλο. Είναι κομμάτι σου. Δε χρειάζεται να τα χρησιμοποιείς για να σε σέβονται. Χρειάζεται να τα αγαπήσεις.»

Ο Φίλιππος ένιωσε κάτι να σπάει μέσα του. Για πρώτη φορά δεν ήθελε να αποδείξει τίποτα. Τα αγκάθια του δεν ήταν ούτε βάρος ούτε όπλο. Ήταν απλώς δικά του.

Από εκείνη τη μέρα ο Φίλιππος άλλαξε. Δεν προσπάθησε ξανά να κάνει τους άλλους να τον φοβηθούν, ούτε έκρυψε τα αγκάθια του. Έμαθε να ζει μαζί τους, να τα αποδέχεται, να καταλαβαίνει ότι δεν τον έκαναν ούτε ανώτερο ούτε κατώτερο από τους άλλους. Και κάπως έτσι κατάλαβε πως η πραγματική ομορφιά δεν βρίσκεται στο να είσαι δυνατός ή αδύναμος, ούτε στο να κρύβεσαι ή να επιτίθεσαι. Βρίσκεται στην αλήθεια που κουβαλάμε μέσα μας. Κι όταν μάθουμε να αγαπάμε τον εαυτό μας όπως είναι, τότε είμαστε πραγματικά ελεύθεροι!

Ο σκαντζόχοιρος, η χελώνα και το σπουργίτι

Μια φορά κι έναν καιρό, ένας μικρός σκαντζόχοιρος ήθελε να περάσει ένα μεγάλο ποτάμι, για να βρει γλυκά μούρα στην άλλη πλευρά. Προσπάθησε να κολυμπήσει, αλλά το ρεύμα ήταν πολύ δυνατό, ο ίδιος δεν ήταν και καλός κολυμβητής, οπότε φοβήθηκε.

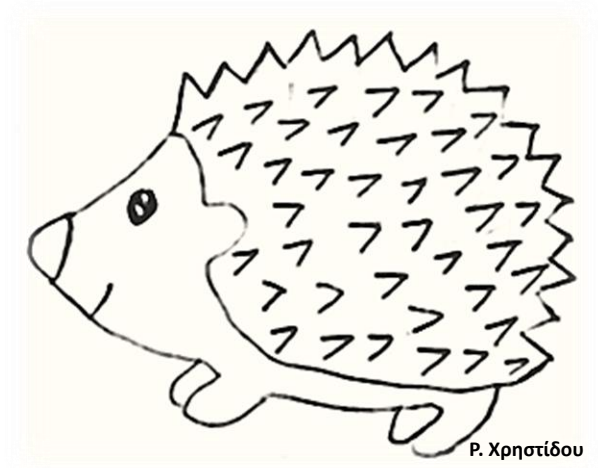
Τότε είδε έναν σωρό από φύλλα και ξύλα που είχαν μαζευτεί στην όχθη. Σκέφτηκε: «Αυτό θα γίνει η βάρκα μου!» Προσπάθησε πολύ. Με υπομονή έδεσε τα ξύλα με κλαδιά λυγερά, έβαλε και φύλλα.

Μετά από κόπο κατάφερε να φτιάξει μια καταπληκτική, μεγάλη σχεδιά. Είπε: «Επιτέλους, τέλειωσα! Τώρα μπορώ να πάω απέναντι, να απολαύσω τα λαχταριστά μούρα!»

Καθώς όμως πήγαινε τη σχεδιά με δέος προς το νερό, συνειδητοποίησε ότι το νερό ήταν πολύ ορμητικό και κατσούφιασε. Δε θα μπορούσε να πάει μόνος του και χωρίς βοήθεια απέναντι... Έτσι αναγκάστηκε να ζητήσει βοήθεια από δύο φίλους του, το σπουργίτι και τη χελώνα.

Οι φίλοι του, το σπουργίτι και η χελώνα, με χαρά δέχτηκαν. Τον βοήθησαν πρώτα να σπρώξει τη σχεδιά στο νερό. Μετά ο σκαντζόχοιρος έγινε ο καπετάνιος. Η χελώνα, με την ικανότητά της στο κολύμπι, έσπρωχνε τη βάρκα μέσα στο νερό μέχρι που έφτασαν στην άλλη όχθη. Και το σπουργίτι βοήθησε πετώντας από πάνω τους, για να τους καθοδηγεί προς τα πού να πηγαίνουν, αλλά και βοήθησε τραβώντας με το ράμφος του τη βάρκα από την απέναντι όχθη. Με επιμονή και αρκετή προσπάθεια κατάφεραν όλοι μαζί να περάσουν το ποτάμι και να φάνε παρέα τα μούρα.

Έτσι μαθαίνουμε πως με εξυπνάδα και σε συνεργασία με τους άλλους κάθε εμπόδιο μπορεί να ξεπεραστεί. Γι' αυτό δεν πρέπει να τα παρατάμε ποτέ, αλλά να αποδεχόμαστε τη βοήθεια που μπορούν να μας προσφέρουν οι άλλοι, ανάλογα με τη διαφορετικότητά τους.

Ο Ελ και ο Μυρ

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν δύο πολύ ταιριαστοί και αγαπημένοι φίλοι. Ο “Ελ”, ο ελέφαντας, και ο “Μυρ”, το μυρμήγκι. Οι δύο φίλοι ζούσαν μαζί. Μάλιστα, ο Μυρ ζούσε πάνω στον Ελ και πάντα ένιωθε σα να ζούσε σε ουρανοξύστη.

Μια μέρα ο Μυρ ζήτησε από τον Ελ να πάνε έναν μεγάλο περίπατο. Ζήτησε λοιπόν να πάνε να δουν από κοντά τους καταρράκτες, που ήταν περίπου μια ώρα περπάτημα. Μάλιστα ο καημενούλης ο Μυρ ήθελε να κάθεται πάνω από το αυτί του Ελ, όπου μπορούσε και να απολαμβάνει τη θέα από όσο πιο ψηλά γίνεται και ταυτόχρονα να κουβεντιάζουν, να “σουσουδιάζουν”, όπως έλεγε ο Μυρ, χαριτολογώντας.

Ο Ελ δε χαλάει χατίρι του Μυρ. Και με ένα πλατύ χαμόγελο ξεκίνησαν για τον προορισμό τους. Χάζευαν τα καταπράσινα δέντρα, χάζευαν τον απαλό ουρανό, έβλεπαν αγέλες με ζαρκάδια και ελάφια να κάνουν και αυτά τη βόλτα τους και συνέχιζαν να περπατούν, “σουσουδιάζοντας” και γελώντας δυνατά, αφού ο Ελ είναι γνωστός χιουμορίστας στο βασίλειο των ζώων. Ο Ελ κάποια στιγμή είδε μια

⁴ Δημιουργική γραφή, αξιοποιώντας ερεθίσματα από πολλά παραμύθια! Π.χ. Μπορεί να βρει κάποιος παραμύθι για τον ελέφαντα και το μυρμήγκι ή για το λιοντάρι και το κουνούπι.

λαχταριστή μπανάνα και, χωρίς δεύτερη σκέψη, άπλωσε την προβοσκίδα του και άρπαξε μερικές για τη λιγούρα, προσφέροντας και μια μπουκίτσα στον Μυρ, γιατί πόσο να φάει κι εκείνος...

Ξάφνου, βλέπουν μπροστά τους τους πολυπόθητους καταρράκτες.

«Τι θόρυβο που κάνουν!» φώναξε ο Μυρ έχοντας κλείσει τα αυτιά του με τα χέρια του. Ο Ελ χαμογέλασε μαζί του και πλησίασε κοντά στο νερό. Άπλωσε την προβοσκίδα του, μάζεψε όσο περισσότερο νερό μπορούσε και το φύσηξε στον αέρα με δύναμη. Άλλωστε, έτσι αντιδρούν οι ελέφαντες όταν χαίρονται.

Οι δύο φίλοι απολάμβαναν στιγμές ξενοιασιάς μαζί. Κανείς τους δεν μπορούσε να φανταστεί τι θα ακολουθούσε σε λίγα λεπτά.

Ένα μεγαλόσωμο λιοντάρι, με άγριο τρίχωμα, αστραφτερή χαίτη και κοφτερά δόντια πλησίαζε απειλητικά τον Ελ και μόνο τον Ελ, αφού ο Μυρ δε φαινόταν καν πάνω του. Το αδίστακτο λιοντάρι όρμησε πάνω στον Ελ, αρπάζοντάς τον από το ένα του πόδι. Τον τραυμάτισε βαθιά. Ο Ελ γονάτισε και έπεσε στην πλαγιά, δίπλα στους καταρράκτες, κλαίγοντας με λυγμούς. Μαζί με τον Ελ έπεσε και ο Μυρ κάτω στο χώμα, αλλά ο Μυρ στάθηκε τυχερός, γιατί δεν τραυματίστηκε πουθενά.

Σε λίγα δευτερόλεπτα το τρομερό λιοντάρι κάνει και δεύτερη επίθεση. Αυτή τη φορά άρπαξε τον Ελ από τη μια μεριά του λαιμού του. Ο Ελ προσπαθούσε να αντισταθεί, μα σχεδόν τα είχε καταφέρει το λιοντάρι. Όμως ο Μυρ δε θα το άφηνε αυτό. Δεν θα επέτρεπε σε κανέναν να κάνει κακό στον φίλο του. Έτσι, αθόρυβα και με γοργό βήμα ανέβηκε επάνω στο λιοντάρι, μπήκε μέσα στο αυτί του και μάλιστα άρχισε να χοροπηδάει.

Το λιοντάρι σάστισε. Δεν είχε καταλάβει τι του συνέβη. Άρχισε να κουνάει δεξιά και αριστερά το κεφάλι του, με το ένα του χέρι έζυνε το αυτί του και την ίδια στιγμή έκανε βιαστικά και ανεξέλεγκτα βήματα προς τα πίσω, χάνοντας έτσι την ισορροπία του και πέφτοντας βαριά κάτω...

Ο Ελ, ανήμπορος πια για το οτιδήποτε και σχεδόν έχοντας χάσει τις αισθήσεις του, έψαχνε με τα μάτια του τον Μυρ, αλλά δεν μπορούσε να τον βρει. Φοβήθηκε για το χειρότερο. Σήκωσε πάλι την προβοσκίδα και έβγαλε μια δυνατή κραυγή πόνου και θλίψης, γιατί έτσι αντιδρούν οι ελέφαντες όταν λυπούνται.

Δεν πέρασε πολλή ώρα και ο Ελ άρχισε να ακούει βήματα και ομιλίες. Νόμιζε πως ήταν ιδέα του, τόσο ζαλισμένος που ήταν. Όμως, τελικά κατέφτασε η Έλεφ, η αδελφή του Ελ που ήταν γιατρός και είχε επάνω της τον Μυρ.

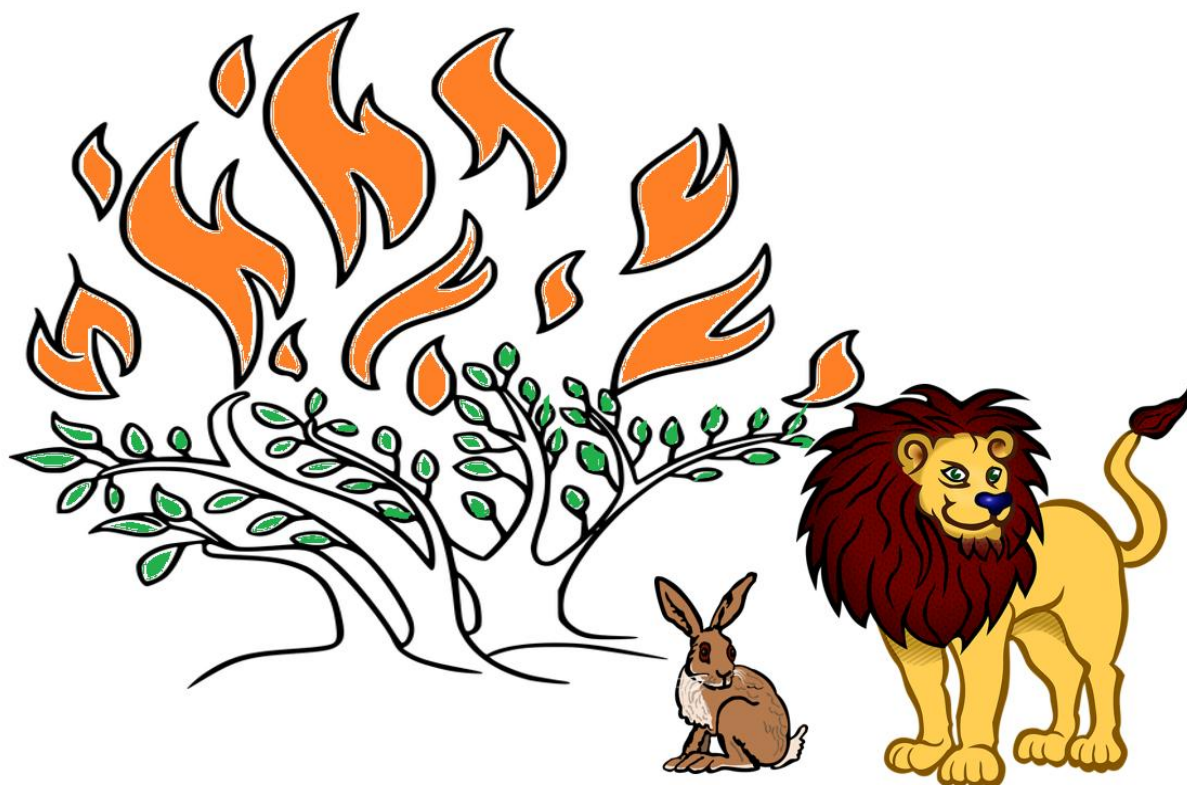
Ο Μυρ, αμέσως μετά την πτώση του λιονταριού, είχε πάρει τον δρόμο της επιστροφής, αλλά αυτή τη φορά μόνος του, με σκοπό να πάει να βρει την Έλεφ και να σπεύσουν να βοηθήσουν τον Ελ. Στα πρώτα κιόλας βήματα του Μυρ προσγειώθηκε μπροστά του ο Άε, ο αετός, ο οποίος ήταν παιδικός φίλος με τον Ελ. Μόλις είχε εντοπίσει από ψηλά τον φίλο του, που ήταν πληγωμένος, κατέβηκε κι αυτός να τον βοηθήσει. Μιλώντας στον Ελ τού έδωσε κουράγιο, του υποσχέθηκε ότι θα τα καταφέρουν και, με τα μάτια του που έκοβαν, είδε τον Μυρ να προσπαθεί να περπατήσει όσο πιο γρήγορα μπορεί. Ο Άε πετάχτηκε και πήρε, λοιπόν, στις φτερούγες του τον Μυρ, αφού οι δυο τους ήταν αχώριστοι φίλοι, και με δυο απλωτές έφτασαν στην Έλεφ και στον Ελ.

Έτσι, λοιπόν, ο Μυρ, η Έλεφ και ο Άε έτρεξαν και βοήθησαν τον αγαπημένο τους Ελ.

Ο Ελ, χωρίς σχεδόν να βγαίνει η φωνή του, τους ευχαρίστησε όλους και πολύ σύντομα, λίγους μήνες αργότερα, είχε αναρρώσει πλήρως σωματικά και ψυχικά.

Ο Ελ, αφού έμαθε τι είχε καταφέρει ολομόναχος ο Μυρ απέναντι στο λιοντάρι, πήρε ένα σπουδαίο μάθημα. Κατάλαβε βαθιά πως ο ένας χρειάζεται τον άλλον, πως ο φαινομενικά δυνατός χρειάζεται και τον φαινομενικά αδύναμο, πως τελικά εάν δεν υπήρχε αυτό το μυρμήγκι δε θα ζούσε αυτός ο ελέφαντας. Αλλά και πως θα ήταν καλό να δείξει τη μεγαλοψυχία του και να συγχωρέσει το λιοντάρι για το σφάλμα του.

Ο λαγός που έγινε ήρωας

Μια φορά κι έναν καιρό κοντά στο δάσος είχε πάρει φωτιά. Φλόγες άρχισαν να ξεπετιούνται από κάθε μεριά. Τα ζώα έτρεχαν πανικόβλητα, προσπαθώντας να βρουν έξοδο διαφυγής.

Τότε το λιοντάρι, ως ο βασιλιάς των ζώων, προσπάθησε να πάρει την υπόθεση στα χέρια του, ώστε να ηρεμήσει τα πλήθη.

- Φίλοι μου, πρέπει να βιαστούμε, οι φλόγες γίνονται συνεχώς πιο μεγάλες, η φωτιά φουντώνει, ο καπνός πυκνώνει. Οι επόμενες μέρες θα είναι δύσκολες, αλλά πρέπει να τα καταφέρουμε! Να είστε σίγουροι, θα επιβιώσουμε αν συνεργαστούμε όλοι μαζί!

Γύρισε μετά προς το μέρος όπου βρίσκονταν τα μυρμήγκια και είπε:

- Σε σας αναθέτω τη συλλογή και τη φύλαξη όσο περισσότερων τροφών γίνεται. Εσείς θα είστε υπεύθυνοι για την περιφρούρηση της τροφής μας και θα την εξασφαλίσετε σε περίπτωση που η περιοχή κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Ρ. Χρηστίδου

Γύρισε και προς τη μεριά της κουκουβάγιας και της είπε:

- Εσένα σε εμπιστεύομαι διότι είσαι ξακουστή για τη σοφία σου. Θα χρειαστώ τις πολύτιμες συμβουλές σου, οι οποίες θα με βοηθήσουν να πάρω σωστότερες συμβουλές. Η σοφία σου θα σταθεί πολύτιμη στο να με κατευθύνει σε σωστότερα βήματα.

Γύρισε τότε και προς τη μεριά των πιθήκων και τους είπε:

- Η ικανότητά σας να ανεβαίνετε ψηλά και να κινείστε επιδέξια είναι αξιοθαύμαστη. Σε εσάς αναθέτω την αποστολή να μαζεύετε φρούτα που βρίσκονται στα πιο ψηλά κλαδιά των δέντρων, που δεν έχουν καεί ακόμα.

Γύρισε μετά και προς τις καμηλοπαρδάλεις:

- Εσείς, χάρη στον σωματότυπό σας μπορείτε να βλέπετε μέσα από τα δέντρα. Γι' αυτό μπορείτε να μας ενημερώνετε συνεχώς μέχρι που έχει φτάσει η φωτιά, για να είμαστε προετοιμασμένοι.

Τέλος, το λιοντάρι γύρισε και προς τη μεριά του λαγού και ρώτησε:

- Τι μπορεί να αναθέσω σ' εσένα;

Τα υπόλοιπα ζώα άρχισαν να γελάνε. Μα καλά, τι θα μπορούσε να κάνει ένας λαγός; Είναι ανίκανος!

Το λιοντάρι δυστυχώς συμφώνησε μαζί τους, με τον φόβο ότι αν έπαιρνε το μέρος του λαγού θα το κορόιδευαν κι αυτό και μπορεί να του έπαιρναν τη θέση του αρχηγού...

Έτσι συμφώνησαν τα ζώα και άρχισαν ό,τι είχαν αναλάβει.

Ωσπου, δύο μέρες μετά, στην κρατική τηλεόραση του ζωικού βασιλείου του δάσους...

- Καλησπέρα, κυρίες και κύριοι. Σήμερα θέλω να καλωσορίσουμε στο πλατώ τον επίτιμο αρχηγό μας, έναν ήρωα, που έσωσε όλα τα ζώα του δάσους και έτσι φτάσαμε ως τη σημερινή μέρα! Γεια σας, κύριε λαγέ. Θα θέλατε να μας πείτε την ιστορία σας;

- Γεια σας, ευχαριστώ πολύ που με καλέσατε εδώ. Θα προσπαθήσω να σας πω την ιστορία μου όσο πιο περιληπτικά γίνεται, για να μην κουράζω τον κόσμο.

Πρόσφατα στο δάσος στο οποίο ζω ξεκίνησε μια πυρκαγιά. Τότε ο αρχηγός μας το λιοντάρι ανέθεσε στον καθένα μας κάποια αρμοδιότητα. Εμένα όμως με κοροϊδένανε όλοι γιατί δεν πίστευαν σε μένα. Αλλά εγώ ήξερα την αξία μου και ήθελα να τους αποδείξω ότι έκαναν λάθος.

Έτσι σκέφτηκα και πήγα και φώναξα τους ελέφαντες που ζούσαν πολύ μακριά από το δάσος. Έτρεξα όσο πιο γρήγορα μπορούσα, ξεπερνώντας τη φωτιά, και

πρόφτασα να τους φωνάξω εγκαίρως. Εκείνοι με τις προβοσκίδες τους κουβαλούσαν νερό και έτσι έσβησαν τη φωτιά!

- Ουάου, κύριε λαγέ! Είστε ένας ήρωας! Μήπως θα θέλατε να δώσετε κάποιο μήνυμα στα νέα παιδιά που μας βλέπουν;

- Μην αφήσετε ποτέ κανέναν να μειώσει την αξία σας. Είστε μοναδικοί! Και είστε ικανοί να καταφέρετε ό,τι βάλετε στο μυαλό σας!

Μια καταιγίδα στο δάσος

Μια φορά κι έναν καιρό σε ένα δάσος ζούσαν πολλά διαφορετικά ζώα. Ανάμεσά τους ο λαγός που ήταν πάρα πολύ γρήγορος, η χελώνα που ήταν πολύ αργή, αλλά προσεκτική, και ο ελέφαντας που είχε πολύ μεγάλη δύναμη.

Μια μέρα ξέσπασε μια τρομερή καταιγίδα, είχε πλημμυρίσει όλο το δάσος. Τα ζώα έτρεχαν τρομαγμένα και πανικόβλητα, έπρεπε να βρουν ένα καταφύγιο για να σώσουν τις ζωές τους και τα παιδιά τους.

Ο λαγός έτρεξε γρήγορα, αλλά δε βρήκε ένα ασφαλές μέρος. Τα ζώα φώναζαν:

- Βοήθεια! Τα παιδιά μου !

- Σώστε μας!

Η χελώνα, επειδή ήταν αργή, μπορούσε προχωράει και να βλέπει προσεκτικά. Έτσι μπόρεσε και βρήκε ένα ασφαλές μέρος. Αλλά δεν μπορούσε να τρέξει γρήγορα για να ειδοποιήσει τους άλλους. Και τότε χρειάστηκε τη βοήθεια του λαγού.

- Λαγέ, λαγέ! Βοήθεια!

- Τι έγινε; ρώτησε ο λαγός.

- Βρήκα καταφύγιο! Μπορείς να με βοηθήσεις να ειδοποιήσουμε τα άλλα ζώα;
Δεν μπορώ να τρέξω γρήγορα.

Ο λαγός συμφώνησε και πήγε να βοηθήσει. Μόλις ειδοποίησε όλα τα ζώα, κατάλαβε πως δεν μπορούν να μεταφερθούν όλοι τους στο καταφύγιο. Και τότε χρειάστηκαν τον ελέφαντα.

- Ελέφαντα, πάμε να μας βοηθήσεις!

- Πώς; ρώτησε ο ελέφαντας.

- Η χελώνα βρήκε καταφύγιο, αλλά δεν μπορούμε να μεταφέρουμε τα ζώα.

Ο ελέφαντας συμφώνησε και πήγε να βοηθήσει. Επειδή ήταν δυνατός και μεγάλος, μπόρεσε και μετέφερε όλα τα ζώα στο καταφύγιο με ασφάλεια και εγκαίρως.

Όταν η καταιγίδα σταμάτησε, τα ζώα βγήκαν από το καταφύγιο και έκαναν ένα μεγάλο πανηγύρι για το γεγονός πως ξέφυγαν από την καταιγίδα και ήταν ζωντανοί.

Τα ζώακια κατάλαβαν πως όλα έχουν κάτι μοναδικό να προσφέρουν και πως μαζί είναι πολύ πιο δυνατά.

Η πολύχρωμη πασχαλίτσα

Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε ένα λιβάδι που μέσα του ζούσαν διάφορα ζώα και έντομα, ανάμεσά τους και πασχαλίτσες.

Όλες οι πασχαλίτσες είχαν τα συνηθισμένα κόκκινα φτερά με τις μαύρες βούλες. Ανάμεσά τους όμως υπήρχε και μια ξεχωριστή πασχαλίτσα, που είχε φτερά γεμάτα χρώματα διάφορα, όχι μόνο κόκκινο, αλλά και πράσινο, κίτρινο, μπλε.

Οι γονείς της τής έλεγαν πώς τα χρώματά της ήταν μοναδικά όμορφα:

- Αγάπη μου, μην ντρέπεσαι, πρέπει να είσαι περήφανη για τα χρώματά σου.

- Λιλή, δες πόσο ομορφαίνεις το λιβάδι μας με τα πολύχρωμα φτερά σου!

Μα αυτή δεν ένιωθε καλά με τον εαυτό της και δεν είχε αυτοπεποίθηση, καθώς δεν της άρεσε να διαφέρει, ήθελε απλά να ταιριάζει με όλες τις άλλες πασχαλίτσες.

Γι' αυτό σκέφτηκε να βάφει τα φτερά της με χυμό κερασιού. Αλλά όσες φορές και να προσπάθησε, το σχέδιό της αποτύχαινε καθώς, με το που έπεφτε μία σταγόνα νερού

⁵ Δημιουργική γραφή χρησιμοποιώντας το έργο της Fr.Ferri «Λιλή η πασχαλίτσα», εκδ. Σαββάλα. Βλ. και παράλληλο παραμύθι «Έλμερ, ο παρδαλός ελέφαντας» του D. McKee, εκδ. Πατάκη, από όπου πήρε ιδέες η Βασιλική.

πάνω της, όλη η δουλειά της καταστρεφόταν και ξαναγινόταν η ίδια πολύχρωμη, διαφορετική πασχαλίτσα.

Σα να μην ήταν αυτά αρκετά, όλες οι άλλες πασχαλίτσες την κορόιδευαν, όποτε πήγαινε μαζί τους την έδιωχναν και δεν άφηναν η μια την άλλη να την πλησιάζει για κανένα λόγο. Ψίθυροι, αλλά και σχόλια φανερά ακούγονταν πάντα από όλες όσες ήταν γύρω της.

- Παιδιά, κοιτάξτε τα φτερά της...

- Κάτι έχει πάει πολύ λάθος μαζί της, είναι πολύ παράξενη.

- Φύγε από δω! Δεν πρέπει να μας βλέπουν μαζί με τη λάθος πασχαλίτσα!

Για να τα αποφύγει όλ' αυτά κρυβόταν κάτω από κάποια φύλλα, σε ένα μέρος του λιβαδιού που πήγαινε συνήθως, όταν ήθελε να είναι μόνη της και να ξεφεύγει από τους άλλους. Εκεί ένιωθε ασφαλής και πως κανείς δε θα μπορούσε να τη βρει.

Συνήθιζε τότε να κλαίει μόνη της με λυγμούς, κρυφά από τους γονείς της. Η καημένη, ένιωθε πολύ λυπημένη και μόνη, αλλά και πάλι δε μιλούσε σε κανέναν γι' αυτό.

Ξαφνικά μια μέρα ξέσπασε μια μεγάλη καταιγίδα στο λιβάδι. Όλα τα ζώα προσπαθούσαν απελπισμένα να βρουν καταφύγιο, όμως αυτό ήταν ιδιαίτερα δύσκολο για τις πασχαλίτσες, γιατί η βροχή και ο αέρας είχαν τόση δύναμη που τις παρέσυραν. Κι ο ουρανός ήταν πολύ σκοτεινός και μπερδεύονταν, δεν έβλεπαν πού να πάνε για να φυλαχτούν.

Η Λιλή όμως κατάλαβε πως, χάρη στα πολύχρωμα και φωτεινά φτερά της, ήταν η μόνη που μπορούσε να γίνει διακριτή μέσα στη σκοτεινιά. Αποφάσισε, λοιπόν, μετά από βαθιά σκέψη, πως ήθελε να βοηθήσει τις άλλες.

Μάζεψε όσο θάρρος είχε και ανέβηκε πάνω σε ένα ψηλό φυτό και φώναξε δυνατά, ώστε να την ακούσουν όλες:

- Ελάτε εδώ! Ακολουθήστε με ψύχραιμα, θα σας πάω σε ένα ασφαλές μέρος, μέχρι να σταματήσει η βροχή κι ο αέρας.

Έτσι κι έγινε. Όλες οι άλλες πασχαλίτσες ακολούθησαν την πολύχρωμη, περνώντας ανάμεσα από τα φύλλα. Αργότερα, όταν η καταιγίδα έπαψε, βγήκε το ουράνιο τόξο. Ήταν πανέμορφα.

Τα χρώματα του ουράνιου τόξου χάιδεψαν απαλά τα φτερά της Λιλής. Τα χρώματα των φτερών της έγιναν πιο φωτεινά από ποτέ! Φαίνονταν πιο φωτεινά κι από τον ήλιο ακόμα! Όλες οι πασχαλίτσες την κοιτούσαν θαμπωμένες, εντυπωσιασμένες

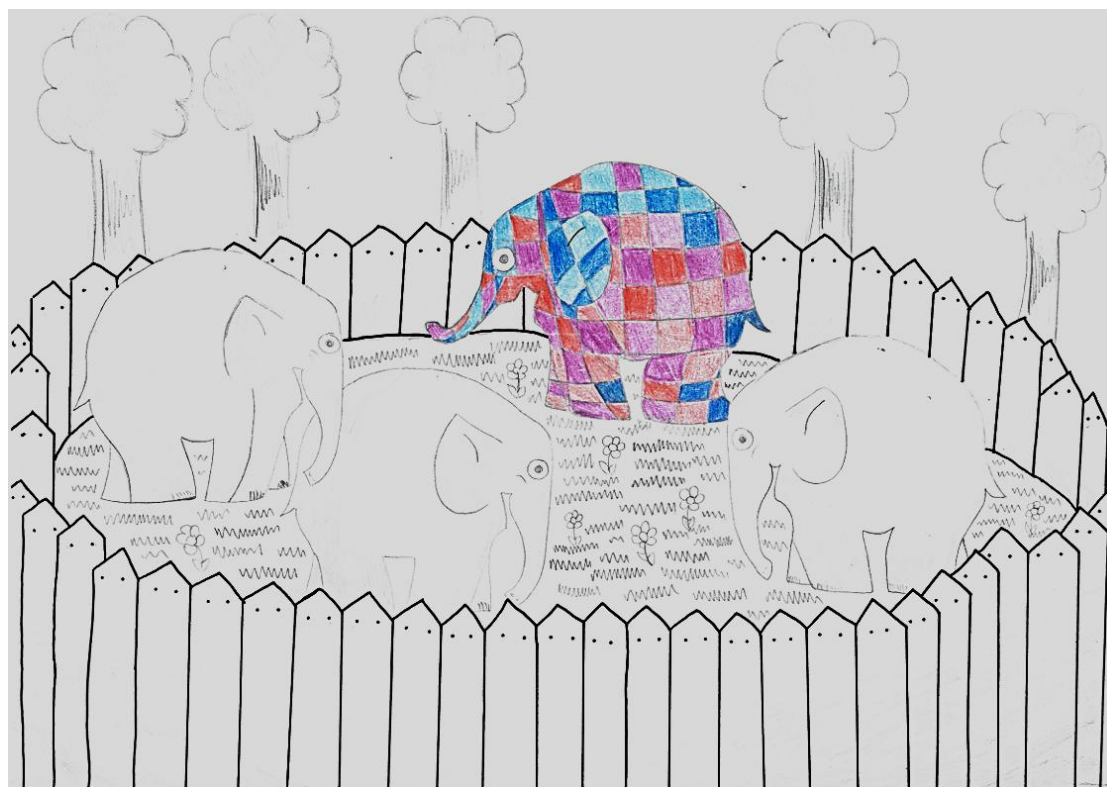
από το πόσο όμορφη ήταν η Λιλή, η πασχαλίτσα που τις έσωσε με τη λάμψη της. Έτσι, άρχισαν να απολογούνται:

- Λιλή, συγγνώμη για τον τρόπο που σου φερθήκαμε, το ξέρουμε πως ήταν απαίσιος και ντρεπόμαστε γι' αυτό. Αν θέλεις ακόμη, έλα στην παρέα μας. Θα ήταν χαρά μας να σε έχουμε μαζί μας.

Η Λιλή αμέσως δέχτηκε με ενθουσιασμό την πρόσκληση στη φιλία, γιατί ένιωσε ότι είχε συνδεθεί πολύ με τις άλλες πασχαλίτσες. Κι από εκείνη τη μέρα δεν έκρυψε ποτέ ξανά τα φτερά της. Πετούσε περήφανη κι όλες οι πασχαλίτσες την έβλεπαν με θαυμασμό, γιατί ήξεραν πως η διαφορετικότητά της είχε αποδειχθεί σωτήρια για όλες τους.

Γιατί όπως τελικά αποδείχτηκε, η διαφορετικότητα κάποιου μπορεί να είναι και η μεγαλύτερή του δύναμη. Αυτά που μας κάνουν μοναδικούς είναι και αυτά ακριβώς που μπορεί να έχουν τη μεγαλύτερη αξία στον κόσμο γύρω μας.

Ένας παρδαλός ελέφαντας

Α. Μοσέσοβα

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα κοπάδι με ελέφαντες. Όλοι είχαν το συνηθισμένο γκρι χρώμα, αλλά ένας ήταν παρδαλός. Όλοι ήταν μονόχρωμοι και βαρετοί. Κάθε μέρα που περνούσε τους φαινόταν ίδια, γκρι μονόχρωμη και χωρίς κέφια. Αλλά ο παρδαλός ελέφαντας ήταν ζωηρός και εύθυμος. Κάθε μέρα τους σκάρωνε αστεία και όλοι οι άλλοι ελέφαντες γελούσαν.

Αλλά μια μέρα ο Τζακ, έτσι έλεγαν τον παρδαλό ελέφαντα, εκεί που κοιταζόταν στον καθρέφτη, σκέφτηκε ότι ποτέ δε θα γίνει ένας από τους ελέφαντες, δηλαδή γκρι μονόχρωμος και βαρετός. Ξανακοίταξε τον εαυτό του και το είδωλό του στον καθρέφτη σα να του είπε γελώντας πως οι άλλοι ελέφαντες δε γελούσαν με τα αστεία του, παρά με τον ίδιο, με τα χρώματά του. Έτσι, αποφάσισε ότι πρέπει να αλλάξει κι από έξω κι από μέσα, για να γίνει σαν τους φίλους του, τους άλλους ελέφαντες.

Έψαξε ώπου βρήκε γκρι μπογιά που ταίριαζε ακριβώς με το χρώμα των άλλων ελεφάντων. Και τότε άρχισε να βάφεται παντού στο σώμα του. Επιστρέφοντας στους

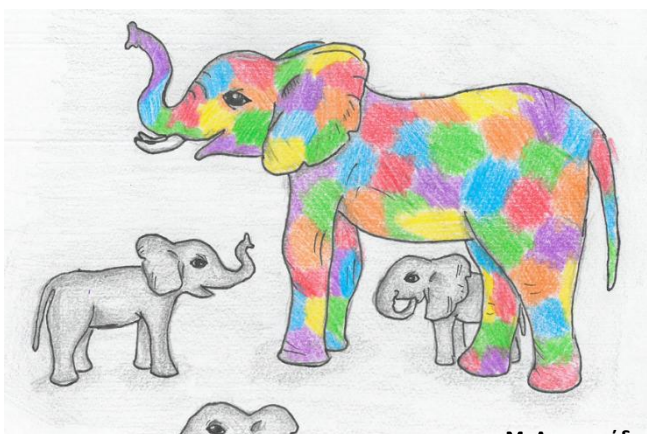
⁶ Προσωπική ανάγνωση-αναδιήγηση του παραμυθιού «Ελμερ, ο παρδαλός ελέφαντας» του D.McKee, εκδ. Πατάκη.

άλλους ελέφαντες τους βρήκε όλους γκρι, βαρετούς και αγέλαστους, οπότε έμεινε κι αυτός αγέλαστος, όπως όλοι. Έτσι, κανείς δεν μπορούσε να τον ξεχωρίσει μέσα στο σύνολο.

Αλλά ο Τζακ δεν μπορούσε ν' αντέξει πολλή ώρα αμίλητος και αγέλαστος. Κόντευε να σκάσει από την πολλή ησυχία. Για να νιώσει κάπως καλύτερα αποφάσισε να κάνει μια πλάκα, για να γελάσουν όλοι μαζί. Έβαλε τα δυνατά του και, πράγματι, με την πλάκα του όλοι οι ελέφαντες άρχισαν να γελάνε. Όλοι κατάλαβαν τότε ότι αυτός που τους έκανε να γελάσουν ήταν ο Τζακ.

Δεν τον ρώτησαν πώς βάρθηκε γκρι και γιατί, απλώς του εξομολογήθηκαν πόσο θα ήθελαν κι αυτοί να έχουν ένα πιο ζωηρό και λαμπερό χρώμα, όπως τα δικά του. Ο Τζακ τους βοηθούσε με το μέσα και με το έξω του να βλέπουν τη ζωή πιο αισιόδοξα, τα αστεία και τα χρώματά του έδιναν χαρά σε όλους.

Μετά από αυτό ο Τζακ δεν ένιωθε πια διαφορετικός και γελοίος, αλλά ότι αξίζει να αγαπάει τον εαυτό του. Και όλοι οι ελέφαντες, για να στηρίζουν τον Τζακ και να θυμούνται την ξεχωριστή αυτή μέρα, αποφάσισαν κάθε χρόνο να τη γιορτάζουν και όλοι να βάφονται παρδαλοί, σαν τον Τζακ, αφήνοντας τη βαρετή καθημερινότητά τους με τη γκρι μονοχρωμία. Τη μέρα αυτή όλοι λέγανε αστεία, γελούσαν και κανείς δεν ήταν κατσουφιασμένος.

Επίλογος

Αν είστε τυχεροί, μπορεί να βρείτε κάποτε έναν άνθρωπο που θα είναι όπως εσείς και που πάντα θα χαμογελάει, όταν είστε εσείς κοντά. Ο Τζακ ποτέ δεν πίστευε ότι θα βρει κάποιον ελέφαντα να του μοιάζει. Αλλά, μια μέρα που πήγε στη λιμνούλα να πιει νερό, είδε από μακριά έναν ελέφαντα που δεν ήταν σαν τους άλλους, ήταν σαν αυτόν. Από τη χαρά του έτρεξε κατά πάνω του και άρχισαν να γνωρίζονται. Τον έλεγαν Έλμερ. Ήταν ο παρδαλός ελέφαντας του David McKee.

Οι δύο παρδαλοί ελέφαντες έγιναν οι καλύτεροι φίλοι. Κι από τότε ζήσαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα...

Ο μεγάλος διαγωνισμός στο δάσος

Μια φορά κι έναν καιρό, σε ένα καταπράσινο δάσος, γεμάτο ζωή, τα ζώα μαζεύτηκαν για να πάρουνε μέρος σε έναν διαγωνισμό.

Η σοφή γριά κουκουβάγια, που ήτανε η πρώτη ανάμεσα στα ζώα, αφού κάθισε στο πιο ψηλό δέντρο, ανακοίνωσε με ενθουσιασμό:

- Αγαπητά ζώα, ο διαγωνισμός είναι απλός: Πρέπει να φτάσετε τον κόκκινο καρπό που κρέμεται από την κορυφή αυτού του ψηλού δέντρου. Ο νικητής θα πάρει το βραβείο, μία χρυσή καρύδα!

Η μαϊμού, σε αντίθεση με όλα τα άλλα ζώα, ήτανε σίγουρη για τον εαυτό της και φώναζε: «Αυτό είναι πανεύκολο για μένα, το δέντρο είναι το σπίτι μου.»

Τα ζώα την κοιτούσανε σκεπτικά και αναρωτιόντουσαν το καθένα για τον εαυτό του αν έχουν όσα χρειάζονται, για να νικήσουν τη μαϊμού.

Η μαϊμού, λοιπόν, ανυπόμονα ανέβηκε στο δέντρο με μεγάλη ταχύτητα, χρησιμοποιώντας τα χέρια και το πόδια της, και κατάφερε να φτάσει γρήγορα πολύ

⁷ Βλ. από πού πήρε ιδέες-υλικό ο Νίκος: «Οι τέσσερις φίλοι», παραμύθι από την Αφρική.
https://read.bookcreator.com/6EG86dk7eDOXLasf5QELwSNTdrz2/_Juwj4KcR2mL0ejKorMYwQ/p5NPwz4FQruVoJNyKrb3ZA
• Τη ζωγραφιά έκαναν από κοινού: Όλγα Δημητριάδου, Εύα Ζωσιμίδου, Δήμητρα Καλεμτζή, Ιλιάννα Κρίπα,

ψηλά. Αλλά τα κλαδιά ήτανε πιο αραιά όσο πιο πολύ ανέβαινε και αναγκάστηκε να κατέβει... άπρακτη...

Έτσι δυστυχώς κατέληγε και η προσπάθεια των άλλων ζώων.

Κάποτε ήρθε και η σειρά του ελέφαντα να δοκιμάσει. Από την πρώτη στιγμή που τον είδε η μαϊμού, κατευθείαν άρχισε να τον κοροϊδεύει, λέγοντας ότι δεν μπορεί να πηδήξει από κλαδί σε κλαδί, τόσο μεγάλο και βαρύ ζώο που είναι, και ότι έχει μόνο πολλή δύναμη.

Καθώς ο ελέφαντας σκεφτόταν τα λόγια της μαϊμούς, του ήρθε μια ιδέα. Κάνοντας, λοιπόν, ένα δυνατό άλμα μπροστά βάζει δύναμη και... καταφέρνει να ταρακουνήσει το δέντρο πολύ δυνατά, με αποτέλεσμα να πέσει κάτω ο κόκκινος καρπός.

Το δάσος γέμισε από χειροκροτήματα και όλα τα ζώα άρχισαν να γιορτάζουν τη νίκη του ελέφαντα, αλλά και την προσπάθεια των άλλων ζώων.

Η κουκουβάγια, πριν δώσει το βραβείο στον ελέφαντα, λέει:

- Ο ελέφαντας μάς έδειξε ότι με σκέψη και αποφασιστικότητα μπορούμε να πετύχουμε αυτά που φαίνονται αδύνατα. Όλοι μας έχουμε τις δυνατότητες να καταφέρουμε πολλά, αρκεί να βρούμε τον κατάλληλο τρόπο, που ταιριάζει σε μας.

Ο γερανός που δεν έφαγε και η αλεπού που γελούσε

Μια φορά κι έναν καιρό μια αλεπού κάλεσε για φαγητό στο σπίτι της έναν γερανό. Έφτιαξε, λοιπόν, σούπα, έστρωσε το τραπέζι με το πιο καλό της τραπεζομάντιλο και υποδέχτηκε με πολλά χαμόγελα τον γερανό την ώρα του δείπνου. Και όταν ήρθε η ώρα να σερβίρει, έβαλε τη σούπα σε δύο ρηχά πιάτα από το καλό της σερβίτσιο.

Η αλεπού τηρούσε τους τρόπους της καλής οικοδέσποινας στο τραπέζι, τρώγοντας με μεγάλη όρεξη τη σούπα από το ωραίο ρηχό πιάτο και κοιτώντας με πολλά χαμόγελα τον γερανό. Αλλά ο γερανός δεν μπορούσε να φάει τίποτα! Προσπάθησε ξανά και ξανά με το μακρύ του ράμφος να πιάσει κάτι από τη σούπα, ώσπου τελικά έφυγε πεινασμένος, μα χωρίς να πει τίποτα. Η αλεπού, αφού έφαγε τη σούπα από το ρηχό πιάτο του γερανού, πήγε τα δύο πιάτα στην κουζίνα για πλύσιμο, έχοντας ακόμα στα χείλη ένα πλατύ χαμόγελο.

Μερικές μέρες αργότερα, ο γερανός κάλεσε την αλεπού στο δικό του σπίτι, για να της ανταποδώσει το τραπέζωμα. Η αλεπού δεν μπορούσε να πει όχι σε φαγητό, μάλιστα αν το έβρισκε έτοιμο και κερασμένο από άλλον. Ο γερανός έφτιαξε, λοιπόν, νόστιμο ρυζότο, έστρωσε το τραπέζι με το πιο καλό του τραπεζομάντιλο και υποδέχθηκε με

⁸ Αναδιήγηση και στοχασμός μύθου του Αισώπου.

πολλά χαμόγελα την αλεπού την ώρα του δείπνου. Και όταν ήρθε η ώρα να σερβίρει, έβαλε τη σούπα σε δύο - ειδικά για γερανούς – σκεύη, σα μακρόστενες φιάλες, από το καλό του σερβίτσιο.

Ο γερανός τηρούσε τους τρόπους του καλού οικοδεσπότη στο τραπέζι, τρώγοντας με μεγάλη όρεξη το ριζότο του, χώνοντας άνετα το ράμφος του στη μακρόστενη φιάλη. Τώρα ήταν η σειρά της αλεπούς να μείνει νηστική αφού, όσο κι αν προσπαθούσε, η μουσούδα της ήταν αδύνατο να χωθεί μέσα στη μακρόστενη φιάλη. Μάλιστα, σε μια προσπάθεια να φτάσει το φαΐ η λαίμαργη αλεπού, κόντεψε να μαγκώσει τη μουσούδα μέσα στη στενή φιάλη.

Όταν το δείπνο τέλειωσε, ο γερανός δε γελούσε. Και η αλεπού έφυγε χωρίς να πουν τίποτα μεταξύ τους.

Αλλά η αλεπού κατάλαβε ότι δεν είναι σωστό να φερόμαστε άδικα στους άλλους, να τους κοροϊδεύουμε και να τους πληγώνουμε, ενώ δε μας έχουν κάνει τίποτα κακό, μόνο και μόνο επειδή είναι διαφορετικοί. Σκεφτόταν στον δρόμο για το σπίτι της:

«Πρέπει να φερόμαστε σε όλους σωστά κι ευγενικά, περιμένοντας κι αυτοί να μας φερθούν έτσι. Ναι, κάποια ζώα μπορεί να τρώνε από διαφορετικά πιάτα. Αλλά όλα είμαστε ζώα κι έχουμε όλα δικαίωμα να είμαστε ο εαυτός μας. Πρέπει να αποδεχόμαστε και να αγαπάμε τον άλλον έτσι όπως είναι, χωρίς να του επιβάλουμε τους δικούς μας όρους και προϋποθέσεις, για να κάνουμε παρέα.»

Η αλεπού ντράπηκε για την πονηριά της. Και μετά σκέφτηκε: «Αμα θέλεις ν' αλλάξεις δεν είναι ποτέ αργά. Για να δείξεις ότι αλλάζεις θα πρέπει να ξεκινήσεις ζητώντας συγγνώμη από τον γερανό».

Είχε το θάρρος η αλεπού να ζητήσει συγγνώμη από τον γερανό τελικά; Εσείς πιστεύετε ότι ο γερανός θα συγχωρούσε την αλεπού, αν του ζητούσε συγγνώμη, και θα έδινε μια ακόμα ευκαιρία στη φιλία τους;

Η λυπημένη γάτα

Μ. Δημητριάδου

Μια φορά κι έναν καιρό ένας μουσουλμάνος εκεί που περπάταγε είδε μια γάτα που ήταν χτυπημένη, ταλαιπωρημένη, είχε χάσει το ένα μάτι της, πόναγε πολύ και έκλαιγε.

Ο μουσουλμάνος πήρε τη γάτα και την πήγε στο νοσοκομείο και ήταν πολύ στεναχωρημένος. Ο γιατρός του είπε ότι η γάτα είχε δεχτεί ένα χτύπημα και έχασε το μάτι της. Η γάτα, που δεν είχε ούτε οικογένεια, ήταν πολύ λυπημένη και δεν μπορούσε να καταλάβει τι θα έκανε όταν θα έβγαινε από το νοσοκομείο.

Τότε ο μουσουλμάνος την πήγε στο σπίτι του, όπου ζούσε και η γυναίκα του η Shela. Τον ρωτάει, λοιπόν, αυτή τι έγινε και ο μουσουλμάνος της λέει το και το. Τότε η Shela πάει κι αγοράζει τρόφιμα για τη γάτα.

Και αποφάσισε πως η γάτα θα έχει το όνομά της, Shela. Γιατί ήθελε πολύ να έχει ίδιο όνομα με το δικό της.

Όταν πήγαν η Shela η γυναίκα και η Shela η γάτα μαζί να κοιμηθούν, η γυναίκα είδε όνειρο πως η γάτα τής έλεγε:

- Έχω χάσει τους γονείς μου πριν καιρό. Και μου έκαναν όλα τα ζώα bullying, με χτυπούσανε τα σκυλιά και πόναγα κι έκλαιγα.

⁹ Δημιουργική μετάπλαση μουσουλμανικού παραμυθιού που λέει ο παππούς του Δημήτρη. Βοήθησε λιγάκι και ο φίλος του Αλέξανδρος Γαζέπης στο τέλος του παραμυθιού.

Τότε η Shela η γυναίκα ξύπνησε, πήγε να δει τη Shela τη γάτα και βλέπει πως είχε πεθάνει. Και στεναχωρέθηκε πολύ και έκλαιγε, όπως και ο άντρας της...

Όσο η γάτα ζούσε δεν μπορούσε να ευχαριστήσει την οικογένεια του μουσουλμάνου για όσα της πρόσφεραν, γιατί δε μιλούσε τη γλώσσα τους. Όταν πέθανε όμως και πήγε στον παράδεισο, ο Θεός της έδωσε την ευκαιρία να εκφράσει τα αισθήματα που έτρεφε γι' αυτή την οικογένεια. Εμφανίστηκε πάλι στο όνειρο της γυναίκας και είχανε έναν διάλογο μεταξύ τους:

- Γιατί είσαι εδώ ακόμα, Shela;

- Ήρθα να σε ευχαριστήσω, Shela. Μου πρόσφερες ό,τι είχα στερηθεί σε όλη μου τη ζωή. Και βρήκα ξανά μια οικογένεια.

- Μα γιατί μου τα λες αυτά τώρα;

- Γιατί όσο ζούσα δεν είχα τη γλώσσα για να το κάνω. Τώρα που είμαι μαζί με τον Θεό μου δόθηκε αυτή η ευκαιρία. Σ' ευχαριστώ!

Πώς το κακό μπορεί να γίνει καλό: Τέσσερα παράλληλα παραμύθια

Σωτήρης Καναβέτας

Ο λύκος και τα κατσικάκια

Μια φορά κι έναν καιρό σε ένα λιβάδι ζούσαν εφτά κατσικάκια μαζί με τη μαμά τους. Μια μέρα η μαμά κατσικά άφησε τα τρία κατσικάκια στο σπίτι μόνα τους, αλλά τα προειδοποίησε να προσέχουν και να μην ανοίξουν σε κανέναν την πόρτα, ειδικά στον επικίνδυνο λύκο. Τα κατσικάκια όμως είναι ανυποψίαστα, με αποτέλεσμα ο λύκος να τα παρασύρει.

Όταν η μητέρα τους έφυγε, ο λύκος πλησίασε και πρότεινε στα κατσικάκια να τα δείξει πώς να γίνουν δυνατά και σίγουρα για τον εαυτό τους.

Τα κατσικάκια, εντυπωσιασμένα από τη δύναμη του λύκου, άνοιξαν την πόρτα και τον ακολούθησαν. Ο λύκος τα έδειξε πώς να τρομάζουν τα πιο αδύναμα ζώα, αρχίζοντας με το να τρομοκρατήσει έναν σκαντζόχοιρο. Τον πέταξε μακριά, μέχρι που έπεσε χτυπώντας. «Αυτός είναι ο τρόπος να γίνεις δυνατότερος», είπε ο λύκος. Τα κατσικάκια δεν αντέδρασαν, αλλά ένα από αυτά, το πιο μικρό, άρχισε να νιώθει άβολα.

«Αυτό δεν είναι σωστό», δεν άντεξε και είπε στον λύκο. «Δε χρειάζεται να κάνουμε κακό στους άλλους για να νιώσουμε δυνατοί.» Τότε τα υπόλοιπα κατσικάκια

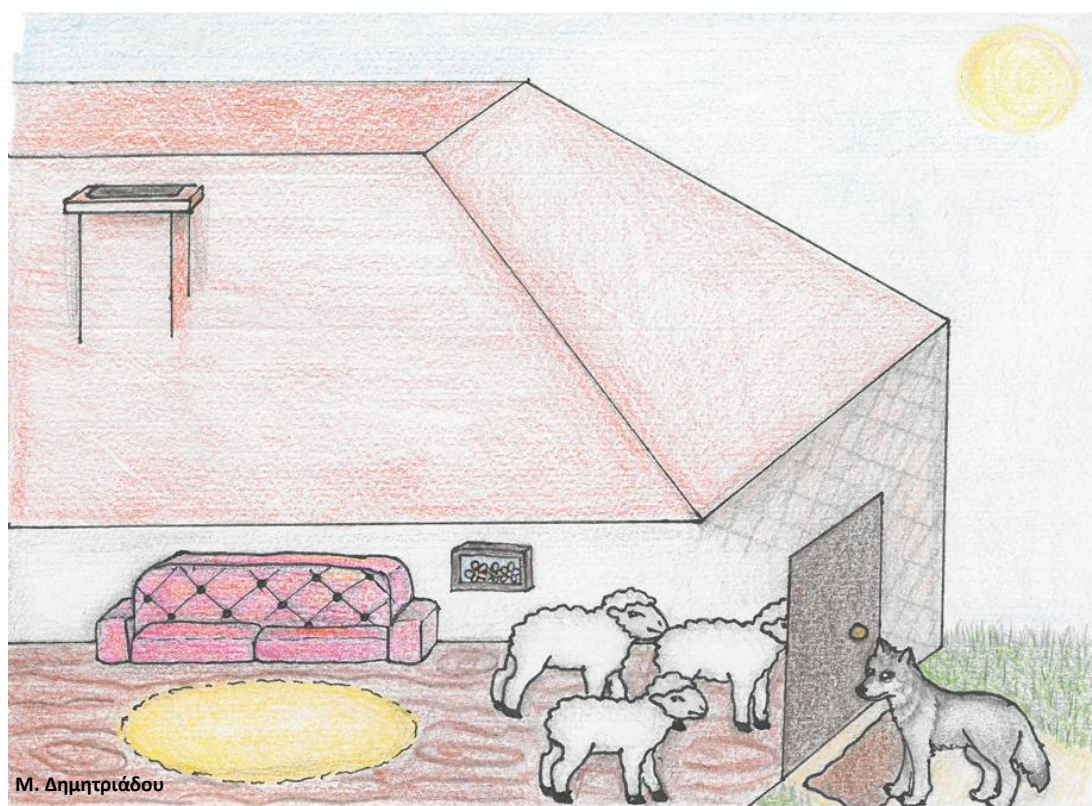
συμφώνησαν. Και όλα μαζί πήγαν και σήκωσαν τον σκαντζόχοιρο. «Η αληθινή δύναμη είναι να βοηθάς και όχι να βλάπτεις», είπε το μικρό κατσικάκι.

Ο λύκος, βλέποντας τη στάση τους, στην αρχή τα κορόιδεψε. Αλλά τα κατσικάκια τον πλησίασαν περισσότερο και του είπαν: «Λύκε, λύκε, η αληθινή δύναμη δεν είναι να εκφοβίζεις, αλλά να προστατεύεις τους πιο αδύναμους».

Ο λύκος, μετά από κάποια σκέψη κατάλαβε το λάθος του και ένωσε ντροπή. «Έχετε δίκιο», είπε.

Και από εκείνη τη μέρα ο λύκος άλλαξε και περπατάει πια τον καλό δρόμο, βοηθώντας τα άλλα ζώα.

Ο λύκος και το προβατάκι

Μια φορά κι έναν καιρό, σε ένα καταπράσινο λιβάδι ένα κοπάδι πρόβατα ζούσε υπό τον διαρκή φόβο ενός λύκου, που τα κυνηγούσε και τα τρομοκρατούσε κάθε μέρα. Τα πρόβατα έτρεχαν πανικόβλητα κάθε φορά που εμφανιζόταν, πιστεύοντας ότι δεν υπάρχει τρόπος να τον αντιμετωπίσουν.

Μια μέρα όμως ένα μικρό και γενναίο πρόβατο κουράστηκε και αποφάσισε να κάνει κάτι διαφορετικό. Αντί να φύγει, στάθηκε μπροστά στον λύκο και άρχισε να του μιλά.

- Λύκε, ξέρω ότι σου αρέσει να μας κυνηγάς και να μας τρομάζεις, αλλά δεν μπορείς να μας έχεις φοβισμένα για πάντα. Έχουμε κουραστεί πια! Αν κουράστηκες κι εσύ, γιατί δε βρίσκουμε έναν τρόπο να ζούμε ειρηνικά;

Ο λύκος τότε γέλασε.

- Μα δε σας κυνηγάω! Νόμιζα ότι παίζαμε. Όταν εμφανίζομαι τρέχετε και κρύβεστε. Εγώ σας ψάχνω και, όταν σας βρίσκω, ξανατρέχετε. Αυτό κάνουμε πάντα. Δεν είναι αυτό παιχνίδι;

Τα πρόβατα κοιτάχτηκαν μεταξύ τους. Ποτέ δεν είχαν σκεφτεί ότι ο λύκος είχε διαφορετική οπτική. Το μικρό πρόβατο χαμογέλασε τότε και του είπε:

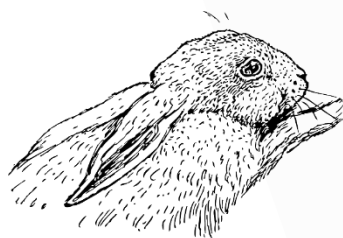
- Αν θέλεις πραγματικά να παίζουμε, ας βρούμε ένα παιχνίδι που δε θα μας τρομάζει.

Από εκείνη την ημέρα ο λύκος και τα πρόβατα έγιναν φίλοι. Έμαθαν να παίζουν κι άλλα παιχνίδια, όπως αγώνες δρόμου, αμπάριζα και μπάλα! Και πλέον, κάθε βράδυ ο λύκος φύλαγε το κοπάδι, όχι πια σαν κυνηγός αλλά σαν προστάτης. Δεν ήθελε πια να βλέπει τα πρόβατα να τρέχουν φοβισμένα, ήθελε να τα βλέπει να γελούν.

Το δίδαγμα από αυτή την ιστορία είναι ότι μερικές φορές ο φόβος μας προκαλείται από παρεξηγήσεις. Όμως, αν τολμήσουμε να κατανοήσουμε τους άλλους και να επικοινωνήσουμε ανοιχτά και ευγενικά, μπορούμε μερικές φορές να μετατρέψουμε τους εχθρούς σε φίλους και να μάθουμε μαζί να ζούμε ειρηνικά!

Ο λύκος που δεν τον πίστευαν

Σε ένα πυκνό δάσος ζούσαν πολλά ζώα. Ένα από αυτά ήταν ο γκριζός λύκος. Τον φοβόντουσαν όλα τα ζώα επειδή φαινόταν πολύ τρομακτικός. Στην πραγματικότητα όμως δεν ήθελε να βλάψει κανέναν.

Μια μέρα, έτσι όπως περπατούσε στο δάσος, είδε ένα λαγουδάκι που είχε πέσει σε έναν λάκκο και δεν μπορούσε να βγει. Ο λύκος, όταν το είδε στην αρχή δεν έδωσε σημασία, αλλά μετά αποφάσισε να το βοηθήσει. Μετά από λίγη ώρα κατάφερε να σώσει τον λαγό. Ο λαγός βέβαια όταν τον είδε τρόμαξε, αλλά μετά κατάλαβε πως δε θα του κάνει κακό και του χαμογέλασε.

«Ευχαριστώ, λύκε», είπε ο λαγός. Ο λύκος χαμογέλασε και ύστερα έφυγε.

Ο λαγός διηγήθηκε αυτό το περιστατικό σε όλα τα ζώα του δάσους, αλλά κανένα δεν τον πίστεψε.

Ύστερα από μερικές μέρες ο λύκος είδε ένα άλλο ζώο να χρειάζεται βοήθεια. Δε δίστασε και πήγε κατευθείαν να το βοηθήσει.

«Χρειάζεσαι βοήθεια;» φώναξε.

Η αλεπού χρειαζόταν βοήθεια, αλλά έτρεξε όσο πιο γρήγορα μπορούσε, γιατί νόμιζε πως ο λύκος θα της κάνει κακό. Τότε ο λύκος με τα μούτρα κάτω πήγαινε σπίτι σιγά σιγά.

«Μα γιατί με φοβούνται όλοι; Τι τους έχω κάνει;» αναρωτιόταν καθώς πήγαινε σπίτι.

Τότε η αλεπού, αφού κατάλαβε πως ο λύκος δεν την ακολούθησε και δεν ήθελε να της κάνει κακό, γύρισε πίσω να του ζητήσει συγγνώμη. Εκεί που έτρεχε, λοιπόν, για να προλάβει τον λύκο, παρατήρησε πως βοηθούσε όλα τα ζώα που χρειαζόντουσαν βοήθεια και σκέφτηκε:

«Πω πω! Όλοι τον κρίνουμε για την εξωτερική του εμφάνιση, επειδή φαίνεται τρομακτικός, και κανείς δεν είδε πόσο καλόκαρδος είναι.»

Μετά από λίγα λεπτά η αλεπού είχε ειδοποιήσει όλα τα ζώα και τους είχε πει να την ακολουθήσουν. Όταν όλα τα ζώα μαζεύτηκαν, η αλεπού τους εξήγησε τι θα κάνουν και τα ζώα συμφώνησαν, γιατί την εμπιστεύονταν.

Αφού έφτασαν στο σπίτι του λύκου, εκεί που πήγαιναν να ανοίξουν την πόρτα, άκουσαν τον λαγό και τον λύκο να μιλάνε.

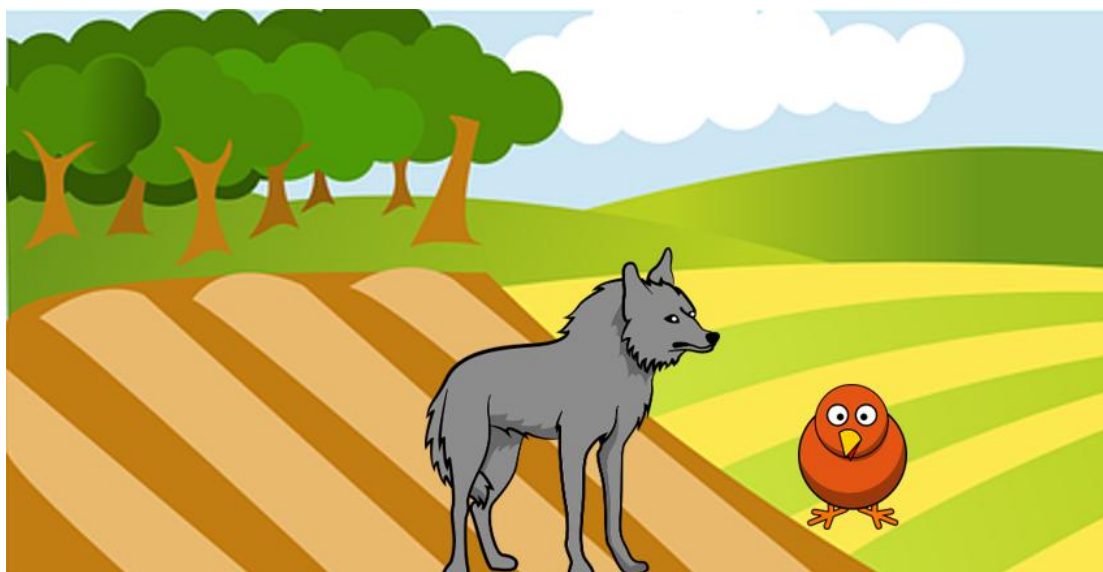
«Γιατί δεν καταλαβαίνει κανείς ότι είμαι καλός άνθρωπος και δε θέλω να τους κάνω κακό;» ρώτησε ο λύκος και ο λαγός απάντησε:

«Θα το καταλάβουν μια μέρα και θα σου ζητήσουν συγγνώμη. Αλλά για τώρα έχεις εμένα!» Και αγκαλιάστηκαν.

Μετά από αυτά που άκουσαν τα άλλα ζώα, μπήκαν μέσα στο σπίτι και ζήτησε ένα ένα συγγνώμη από τον λύκο.

Και μετά έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα.

Η Κοτούλα και ο Γκρίζος Λύκος: Από τον φόβο στη φιλία

Μια φορά κι έναν καιρό, σε ένα μικρό αγρόκτημα δίπλα στο δάσος ζούσε μια κότα, που την έλεγαν «Κοτούλα». Η Κοτούλα δεν ήταν σαν τις άλλες κότες. Ήταν μικροκαμωμένη, με ξεχαρβαλωμένα φτερά και μια μύτη που έμοιαζε λίγο στραβή. Οι άλλες κότες την κοροΐδευαν και την έλεγαν «η άσχημη κότα», αλλά η Κοτούλα δεν τις έδινε σημασία.

Μια μέρα ένας πεινασμένος λύκος, ο Λύκος ο Γκρίζος, εμφανίστηκε στο αγρόκτημα. Μόλις η Κοτούλα τον είδε, πάγωσε από τον φόβο της, γιατί είχε ακούσει ότι αυτός ο λύκος είναι ο πιο κακός και ο πιο τρομακτικός λύκος που υπάρχει. «Ωχ! Ο Γκρίζος Λύκος! Σίγουρα ήρθε να με φάει!» σκέφτηκε και προσπάθησε να κρυφτεί πίσω από έναν θάμνο.

Ο Γκρίζος Λύκος όμως την είδε και γέλασε δυνατά. «Χα! Χα! Μα τι άσχημη κότα!» της είπε κοροΐδευτικά. «Ούτε καν αξίζει να σε φάω! Κανείς δε θα σε ήθελε για γεύμα!»

Η Κοτούλα ένιωθε ακόμα πιο άσχημη, αλλά δεν είπε τίποτα.

Από εκείνη τη μέρα ο Γκρίζος Λύκος, κάθε φορά που περνούσε από το αγρόκτημα, της πετούσε κοροΐδευτικά σχόλια. «Είσαι τόσο χαζή, που δεν μπορείς ούτε ένα σκουλήκι να πιάσεις!» της είπε μια φορά.

Η Κοτούλα, εκτός από στεναχωρημένη που ένιωθε, άρχισε να τον φοβάται ακόμα περισσότερο. Αν και ο Γκρίζος Λύκος δεν της είχε επιτεθεί, ένιωθε πως αν θύμωνε μπορεί να την έτρωγε, γιατί την αντιπαθούσε.

Μια μέρα όμως ο Γκρίζος Λύκος έπεσε σε μια παγίδα που είχε στήσει ο αγρότης. Πάλευε να ξεφύγει, αλλά δεν τα κατάφερνε. Η Κοτούλα τον είδε και, παρ' όλο που την είχε κοροϊδέψει τόσες φορές, πήγε κοντά του.

«Βοήθεια!» φώναζε ο Γκρίζος Λύκος. Η Κοτούλα δίστασε. Αν τον ελευθέρωνε, μήπως την έτρωγε; Ήταν ακόμα ο φοβερός λύκος που την τρώμαζε; «Θα με φας αν σε βοηθήσω;» ρώτησε με τρεμάμενη φωνή.

Ο Γκρίζος Λύκος κοίταζε την Κοτούλα κι αναστέναζε. «Όχι. Σου το υπόσχομαι.»

Η Κοτούλα πήρε μια βαθιά ανάσα και, με πολλή προσπάθεια, έλυσε το σκοινί της παγίδας με το ράμφος της.

Ο Γκρίζος Λύκος ελευθερώθηκε και την κοίταζε σιωπηλός. «Δεν είσαι χαζή...» είπε τελικά. «Ούτε άσχημη. Είσαι γενναία. Κι αν θες, μπορώ να σε βοηθήσω να γίνεις και πιο έξυπνη.»

Από εκείνη τη μέρα ο Γκρίζος Λύκος δίδαξε στην Κοτούλα πώς να ξεφεύγει από κινδύνους, πώς να βρίσκει τροφή πιο εύκολα στο δάσος και πώς να μη δίνει σημασία σ' αυτούς που την κοροϊδεύαν.

Σιγά σιγά η Κοτούλα κατάλαβε πως δεν είχε πια λόγο να τον φοβάται. Ο Γκρίζος Λύκος και η Κοτούλα έγιναν φίλοι και κανένας δεν την κοροϊδεψε ξανά από τότε. Γιατί η εξυπνάδα με την καλοσύνη αποδείχτηκε τελικά ότι είναι αυτά που έχουν πραγματική αξία.